

‘ons MOLEN-bulletin’

*met nieuws en informatieve berichten van het
MOLENMUSEUM te Zevenhuizen*

tweede jaargang Nr. 2

april 2026

Beste lezer, donateur, sponsor,

Op zaterdag 28 februari ging de tentoonstelling ‘Inundatie van 1944’ van start. Wij waren verheugd dat de wethouder van Cultuur van de gemeente Zuidplas, de heer Frans Klovert, de officiële opening wilde verrichten.

In aanwezigheid van genodigden, waaronder oud-bestuurdersleden, werden in korte toespraken de geschiedenis van de inundatie op 1 april 1944 en het weer droogmaken van delen van polders in de voormalige gemeenten Zevenhuizen en Moerkapelle belicht.

De wethouder vestigde in zijn toespraak aandacht op de belangrijke waarden van de molens, de iconische bouwwerken die de gemeente Zuidplas rijk is. De inundatie 1944 is met zes maquettes, twee gebiedskaarten en diverse foto's in beeld gebracht. Door jong en oud werd deze middag als bijzonder ervaren, gelet de vele positieve reacties.

In de maand maart was het een gezellig samenzijn van bestuur en vrijwilligers van het Molenmuseum ter gelegenheid van de 97^e verjaardag van de oudste vrijwilliger, mevr. Lies van den Bos-van Oudheusden.

Als parmantige dame heeft ze zich jarenlang ingezet voor de molencollectie en als bestuurslid.

De 13^e april betekende voor haar een moment dat ze haar taken als bestuurslid als beëindigd beschouwde.

Van dat moment komt in de volgende editie van ‘ons MOLEN-bulletin’ de foto met ‘de koningin van het Molenmuseum’.

Graag maken we melding van een schenking van een grote verzameling documentatie en fraaie zelfgemaakte molenfoto's. Met veel zorg zijn per molen technische en historische gegevens verzameld en op uniforme wijze gepresenteerd. De schenker, de heer J. Groenendijk uit Bodegraven, maakte daarvoor vele molentrippen om zoveel mogelijk molens te bezoeken en te fotograferen.

Deze schenking wordt als een waardevolle aanwinst voor het Molenmuseum beschouwd en is te raadplegen in de Jan C. Lunenburgzaal.

In dit ‘ons MOLEN-bulletin’ besteden we ook aandacht aan een bijzonder restauratieproject met crowdfunding voor het in Nederland nog enige (!) aanwezig model van een Zuidplasmolen.

Het molenmodel, waarvan het de bedoeling is dat het op termijn in het Molenmuseum komt te staan, kan uniek worden genoemd. De crowdfunding, een initiatief van de Vereniging De Hollandsche Molen, verloopt voorspoedig; een extra steuntje is gewenst; reden om dat van onze kant van harte te ondersteunen.

Tot slot van dit voorwoord (en ten vervolg op de vermelding in de vorige 'ons MOLEN-bulletin') aandacht voor de huisvesting van de musea op dit adres, te weten Ons Verleden alsook Ons Molenverleden. Na meer dan 20 jaar komt deze huisvesting ergens in de komende jaren te vervallen.

Wij zijn de familie en firma Dekker veel dank verschuldigd voor de geboden kansen en geweldige samenwerking. De uitdaging is nu natuurlijk een locatie te vinden waar wij onze activiteiten voort kunnen zetten. De combinatie van beide musea is een beproefd en succesvol concept gebleken.

Suggesties zijn welkom bij het bestuur!

Wij vertrouwen erop met deze editie van ‘ons MOLEN-bulletin’ opnieuw uw aandacht en belangstelling voor wellicht een hernieuwd bezoek te hebben geprikkeld. Ook dan heet het bestuur van de Stichting Verzameling Ons Molenverleden en de vrijwilligers van het Molenmuseum u op voorhand hartelijk welkom.

Gerard Ottevanger, voorzitter

Hoog water in molenmuseum

berichtgeving door Henk Graafland in Hart van Holland 3 maart 2026

In het Molenmuseum aan Tweemanspolder 15 te Zevenhuizen werd op zaterdag 28 februari een permanente tentoonstelling over de inundatie van polders in Zuidplas in de laatste jaren van de Tweede Wereldoorlog geopend.

Met foto's en een historische gebiedskaart van het waterschap biedt de expositie een overzicht van een betrekkelijk onbekend Zuidplasverleden.

Voorzitter Gerard Ottevanger van de Stichting

Verzameling Ons Molenverleden verwelkomde een kleine veertig bezoekers en collega-vrijwilligers bij de opening. De moedwillige onderwaterzetting van grotere stukken grondgebied werd door de Duitse bezetter verordonneerd als verdediging tegen de geallieerden.

Nederlanders werden daarbij gedwongen te helpen, maar zo konden de drastische Duitse plannen wel nog wat worden bijgesteld. Ottevanger wist de gebeurtenissen te plaatsen in het bredere verband van lokale geschiedenis, toegespitst op het molenverleden, iets wat we nu watermanagement zouden noemen.

Molenstichtingvoorzitter Ottevanger maakte van de gelegenheid gebruik om aandacht te vragen voor de huisvestingsproblematiek van de historische verenigingen in Zuidplas. Die willen graag samenwerken met het gemeentebestuur.

Wethouder Frans Klovert toonde zich ook een molenfan. "Zonder molens zou de drooggemalen Zuidplas ondenkbaar zijn geweest. We hadden er tientallen, waaraan hier en daar nog wat stompen herinneren.

Maar onze overgebleven Molenviergang in de Tweemanspolder is uniek. En vergeet onze korenmolen Windlust aan de IJssel en boezemmolen De Eendracht bij de Rottemeren niet."

Hoewel de meeste bezoekers en vrijwilligers niet meer zo jong waren, zag Klovert aan het eind van zijn toespraak kans een bruggetje te maken naar de toekomst. Hij nodigde wat later binnenkomende kinderen uit om de expositie samen te gaan bekijken. "Niet in het verleden blijven steken, maar met alle actualiteit van vernatting en klimaatverandering inspiratie opdoen voor de toekomst."

Over de Inundatie in 1944 en het droogmaken in 1945

Op 1 april 1944 werden delen van de Tweemanspolder, de Eendragtspolder in Zevenhuizen en de polder De Wilde Veenen in Moerkapelle op last van de Duitse bezetter onder water gezet. Deze inundatie was bedoeld om te verhinderen dat de geallieerden daar gemakkelijk konden binnenvallen.

Kort na de bevrijding in mei 1945 gingen de molenaars aan de slag om de polders droog te malen en was de hulp van Canadese militairen onmisbaar bij het droogmaken van deze polders in de voormalige gemeenten Zevenhuizen en Moerkapelle.

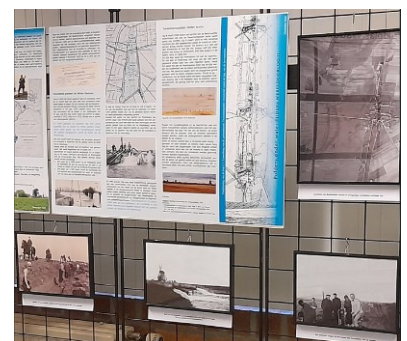
De inundatie is in beeld gebracht met een zestal maquettes, twee gebiedskaarten en een toelichtingsblad.

De gebeurtenis genoot grote belangstelling van jong en oud.

In het Molenmuseum valt veel te zien over en van molens. Naast de fototentoonstelling over de inundatie zijn er de diverse panelen met informatie over molens in en rond de Zuidplas; ook over de molenaars.

Tevens zijn er diverse modellen van molens te zien en het sinds kort aanwezig model van een molenviergang, gemaakt door één van de vrijwilligers van het Molenmuseum nl. Dick van Vliet.

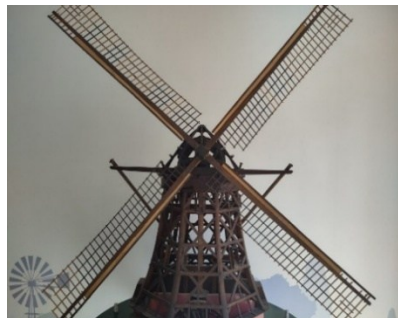
Bij de foto (hiervoor): Wethouder Klovert – links vooraan- bekijkt met de jongste bezoekers op 28 februari jl. de grote maquette van het gebied van het Hoogheemraadschap, waarop alle molens werden gelokaliseerd door Dick van Vliet – derde van rechts-.

Crowdfunding voor een stuk ingenieursmagie uit 1835

Dit is geen gewone molenmaquette, maar hét originele ontwerpmodel uit 1835 waarop zes echte molens zijn gebaseerd! Het werd gemaakt aan de voorloper van de TU Delft tijdens het grote onderzoek naar het droogmaken van de Zuidplaspolder. Een uniek stuk erfgoed! De Vereniging De Hollandsche Molen (DHM) wil dit bijzondere model schenken aan het Molenmuseum Zevenhuizen, pal bij de Zuidplas, zodat iedereen het kan komen bewonderen.

Maar voordat het kan schitteren, is een zorgvuldige restauratie én een veilige plek in het museum nodig. De Hollandsche Molen heeft al mooie steun ontvangen, maar het eindresultaat is nog niet bereikt.

Ooit waren er drie onderzoek modellen: een vijzelmolen, een hellend schepradmolen en dit indrukwekkende model met drie schepraderen. Eén staat nog altijd in Parijs bij het Musée Nationale des Technique, één ging helaas verloren bij de brand in het Openluchtmuseum Arnhem.

Het te restaureren ontwerp-model van de Zuidplasmolen is het laatste overgebleven exemplaar! In 1959 kreeg de Vereniging De Hollandsche Molen het model van de TU Delft. Toen waren alleen het achtkant, de kap en het gevlucht nog over.

Destijds zijn er wat noodreparaties aan het model gedaan, maar nu is het tijd voor een echte, grondige restauratie. Het model krijgt een nieuwe onderbouw, compleet binnenwerk én weer drie schepraderen.

Daarna verhuist het naar het Molenmuseum in Zevenhuizen, waar iedereen dit bijzondere staaltje civiele techniek eindelijk van dichtbij kan bewonderen.

U kunt helpen om dit unieke model weer tot leven te wekken! Een bijdrage van € 10,- tot € 100,- of ook meer kan worden gedoneerd via deze crowdfunding. **WARM AANBEVOLEN**

De mogelijkheid om dit project te steunen wordt u aangereikt via de site van De Hollandsche Molen:

<https://www.molens.nl/projecten/molenmodel-uit-1835>

Molenmuseum educatief

Vrijdagmorgen 6 maart jl. hadden kinderen van de eerste klas van de CBS de Eendragt uit Zevenhuizen een primeur. Ze waren te gast op het erf van Johan Ottevanger bij één van de watermolens van de Molenviergang te Zevenhuizen.

Daar kregen ze een heleboel te horen over de molens en de wiken. In groepjes van 12 stonden ze op veilige afstand van de watermolen. En ze konden ook zelf vragen stellen aan de molenaar; het waren leergierige kinderen.

Dat betekende een uitje voor deze schoolkinderen en voor het project moleneducatie waarvan Elianne Ottevanger te trekker is een mooie start op een stralende vrijdagmorgen.

En nadien werden molens op straat getekend; die konden Johan Ottevanger en zijn familie nog dagen bewonderen.

Molenaars-DNA zit in de genen

Het molenaarsgeslacht Ottevanger is niet meer weg te denken uit de geschiedenis van de Molenviergang.

Naast de bestuursleden Gerard en Johan Ottevanger die, na hun vader op een molen op deze molenviergang woonden, zit ook de dochter van voorzitter Gerard Ottevanger op de molen in Haastrecht.

Maar dat is de helft van het verhaal want zijn kleindochter Mandie volgt de opleiding tot molenaar en legt op 1 april haar molenaarsexamen af op molen 'de Haas' in Benthuisen. Overigens is zij al geruime tijd vrijwillig molenaar op een molen in Kinderdijk.

En de wiken aldaar laten zich door haar gemakkelijk sturen.

Kleindochter Mandie gaf op 4 maart 2026 in Hart van Nederland (SBS6) life voor de camera aan dat naast mannen anno 2026 al een hoeveelheid vrouwen én jongeren interesse hebben om molenaar te zijn en te worden.

'ons Molen-bulletin'

Periodieke uitgave van de
Stichting Verzameling Ons
Molenverleden

Redactie: Gerard Ottevanger,
Willem Melis, Elianne Ottevanger en
Gert Bink

Redactieadres:
molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com

--..--

Het Molenmuseum bevindt zich op
de Tweemanspolder 15, te
Zevenhuizen (bovenverdieping)
en is geopend op de laatste
zaterdag van de maand (in
december doorgaans de tweede
zaterdag) van 13.30-16.00u.
Een traplift is aanwezig.
Het museum is gratis toegankelijk.

--..--

De Stichting Verzameling Ons
Molenverleden is een ANBI-
erkende organisatie. Voor uw
support zijn we u dankbaar en
voor financiële steun op
NL70RBRB0709944101 t.n.v.
penningmeester van de Stichting
t.b.v. activiteiten en collectiebeheer
erkentelijk!

Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum is er
het boekje 'Het Molenmuseum te Zevenhuizen'.
Dit is rijk geïllustreerd en bevat tal van
wetenswaardigheden over molens en over
het gebied van en rond de Zuidplas.
Dit boekje is nog beperkt voorradig op
de zaterdagen dat het Molenmuseum
open is.

Het kan ook worden aangevraagd op
molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com
tegen vergoeding van de portokosten.

Het Molenmuseum 'goed voor een uitje'

Op 4 maart jl. werd door de Senioren
UITBUS Zuidplas een bezoek gebracht aan
het Molenmuseum. Van koffie met een
stroopwafel werd genoten in de koffiehoeek
en de Oudheidkamer van de Stichting Oud
Zevenhuizen-Moerkapelle werd bekeken.

Het was voor de bezoekers een bijzonder uitje dat voor hen
wetenswaardig was mede dankzij de uitleg van bestuursleden en
aanwezige vrijwilligers.

Deze Senioren van de UITBUS Zuidplas waren de eersten die, na de
28^e februari, kennis namen van de fototentoonstelling over de
inundatie, de gebiedskaarten en het model van de molenviergang.
Het bezoek aan het Molenmuseum werd door de organisatoren en
de bezoekers van de UITBUS wederom de moeite waard gevonden !!

*Wilt u ook de komende bulletins ontvangen? Geef uw emailadres door
aan: molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com*

Financiële steun onontbeerlijk

In de afgelopen periode mocht support worden ontvangen van enkele sponsors. Daarvoor is het bestuur
zeer erkentelijk, evenals aan anderen die zorgen voor een versterking van de Museumkas.
Ook voor het doen van specifieke uitgaven, met name voor het digitale traject dat ook voor het
Molenmuseum van gewicht is, kan worden bijgedragen. Onze dank bij voorbaat!

Openstellingen op zaterdagmiddag van het Molenmuseum aan de Tweemanspolder 15 te Zevenhuizen:

25 april, 30 mei, 27 juni, 25 juli en 29 augustus 2026 van 13.30-16.00u

Op de bovenverdieping van het pand is het Molenmuseum, dat wordt beheerd door de Stichting
Verzameling Ons Molenverleden; op de begane grond is de Oudheidkamer van de Stichting Oud
Zevenhuizen-Moerkapelle. Daar is ook de koffiehoeek. Er is een traplift.

Op afspraak is er de mogelijkheid voor groepsbezoek aan beide musea.

*Het Molenmuseum –
waar historie tot leven komt*

'ons MOLEN-bulletin', is de uitgave van de Stichting Verzameling Ons Molenverleden